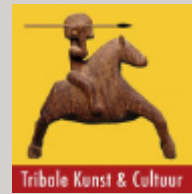

Footprints

Nieuwsbrief
van de
Vereniging
Tribale Kunst
en Cultuur

14e jaargang
nummer 3
juni 2026

Beste leden,

In dit nummer genoeg websels om de vakantie mee door te komen over de tijd dat Duitsland kolonies bezat. Dit is slechts een selectie uit de vele Duitse boeken over de Duitse kolonies die op [deze website](#) te vinden is.

De redacteur, André Smit, Footprints@xs4all.nl

In dit nummer

2. Impressie ruilbeurs
2. Huisbezoeken
4. In memoriam
5. Albert Zonneveld
6. Africamuseum
7. MusAfrica Namen
8. Websels
11. Video
12. Boeken

Wodaabe zie Websels

UIT DE VERENIGING

impressie TKC ruilbeurs Waspik

De jaarlijkse ruil- en verkoopbeurs van onze vereniging in Waspik was ook dit jaar weer een gezellige bijeenkomst waarin veel oude contacten aangehaald en nieuwe contacten gemaakt werden. In de morgenuren was er een aardige drukte, in de middaguren was dit duidelijk minder. Er was dit jaar veel reclame gemaakt op de sociale media en dit had ook een beetje effect op het bezoekersaantal. Het aantal verkochte stukken viel bij de ene verkoper mee en bij een ander juist tegen. Onafhankelijk van verkoopsucces reageerden de meeste verkopers positief en zeiden dat ze er volgend jaar weer bij zouden zijn.

foto: Sjef Horsten

UIT DE VERENIGING

huisbezoeken

Eén van de activiteiten die wij als vereniging bieden zijn de huisbezoeken. Het zijn bezoeken bij één van de leden thuis. Leden die zich hiervoor aanmelden vinden het leuk hun collectie aan andere leden te tonen. De voorbereiding van zo'n bezoek wordt gedaan in samenwerking met ons lid Wim Levens. Hij komt de betreffende collectie een keer bekijken en bespreekt de details van de organisatie, denk aan: hoeveel leden kunt of wilt u tegelijk ontvangen, welk tijdstip van de dag schikt het best en is er hulp nodig hebt bij de verdere voorbereiding. Uit de kas van de vereniging ontvangt de gastheer per deelnemer €5,- een kleine vergoeding om de onkosten te dekken.

Wij zoeken leden die het leuk vinden hun collectie aan anderen te tonen.

Bent u zo'n lid, aarzel niet en meldt u aan bij:

tribalekunstencultuur@gmail.com

Guus van den Boogaard

UIT DE VERENIGING

in memoriam

We ontvingen het volgende bericht van Kathy van der Pas over het overlijden van Steven van de Raadt:

"Helaas is Steven vorige week dinsdag 5 mei 2026 overleden. Hij was het afgelopen half jaar 7 keer in het ziekenhuis opgenomen. Hartproblemen, vocht achter zijn longen en vooral 's nachts benauwd. Maandagmorgen 4 mei om 5 uur werd ik vanuit het ziekenhuis gebeld dat het niet goed met hem ging en dat ik moest komen. Ik heb tot dinsdag middag bij hem gezeten en gelegen. Ze hadden een veldbed voor mij bij zijn bed gezet. Ik heb hem zien overlijden. Hij had besloten dat hij zijn lichaam aan de wetenschap zou overdragen dus er was geen begrafenis of crematie"

In 1990 opende de galerie met Afrikaanse kunst in Rotterdam-Delfshaven. Steven kwam voor het eerst in aanraking met Afrikaanse kunst door een tentoonstelling van objecten uit het Afrika Museum Berg en Dal in de toenmalige Rotterdam International Students Club. Het was liefde op het eerste gezicht. Na ontmoetingen met de toenmalige oprichter en conservator pater Van Croonenburg, die veel verhaalde over de collectie maar ook over zijn liefde voor het continent, en contacten met onder meer de vermaarde galeriehouder Henk Kauw in Amsterdam, startte het bestuderen en verzamelen van Afrikaanse kunst. Steven organiseerde vele tentoonstellingen en schreef meerdere artikelen in ons tijdschrift. Het bestuur wenst Kathy veel sterkte.

activiteiten van leden

Albert G. van Zonneveld heeft een nieuw boek gepubliceerd:

Traditionele wapens van Sumatra

Deel I: Aceh, Gayo en Alas

Albert G. van Zonneveld

Sunfield Publishing, Leiden 2026

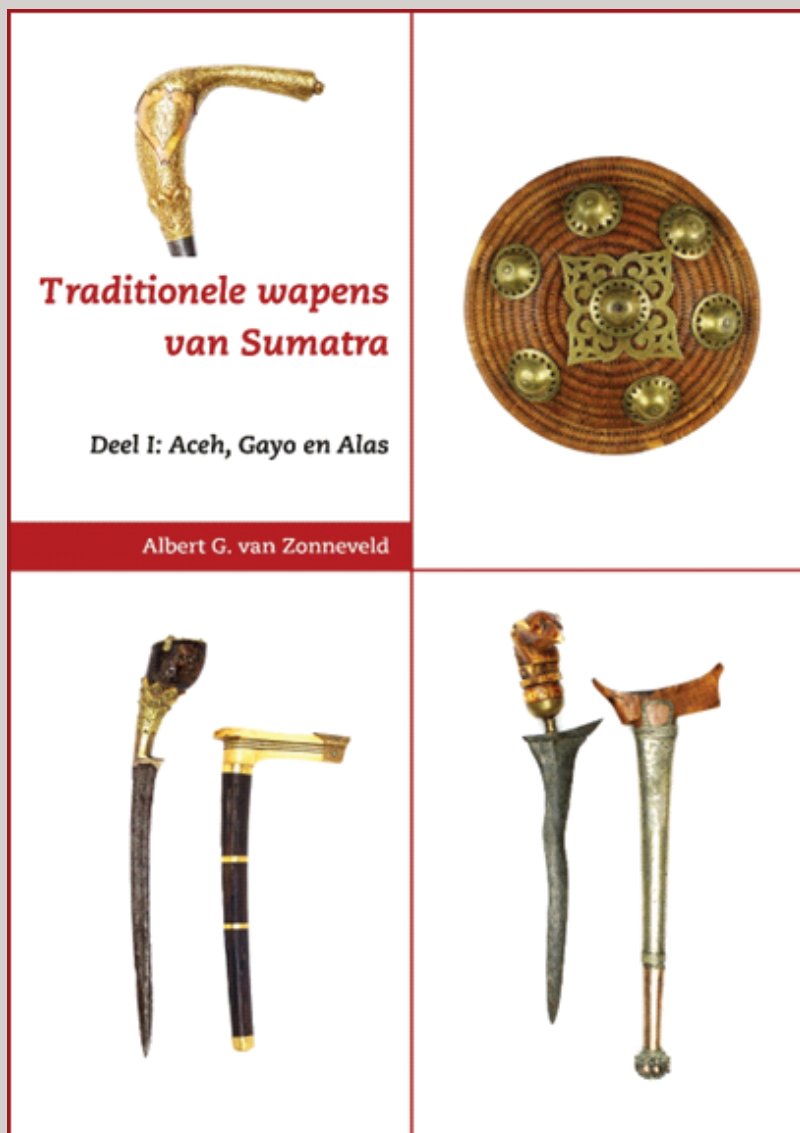
206 pagina's

520 afbeeldingen

€ 70,00

www.sunfieldpublishing.com

Bestellingen: sunfieldpublishing@gmail.com

EXTERNE AGENDA

AfricaMuseum Tervuren

Op 19 mei is in het AfricaMuseum in Tervuren het gloednieuwe CollectionsLAB geopend, een kijk-atelier waar je van heel dichtbij kunt volgen hoe de experts de collectie onderzoeken en verzorgen.

In dit atelier zie je hoe het team collectiebeheer werkt aan het restaureren en bewaren van objecten uit verschillende delen van de wereld.

Het team collectiebeheer bestaat uit restauratoren en wetenschappers staat het publiek te woord over restauratie en conservering. Omdat veel objecten een koloniaal verleden hebben, wordt extra aandacht besteed aan ethische vragen rond verantwoordelijkheid, respect en context.

CollectionsLAB wil zo uitgroeien tot een plek van transparantie en reflectie over de collecties van het museum.

Het eerste onderzoek betreft de Kuba-cultuur: *raffiatextiel* en *ethische raakvlakken*, een reeks van tien raffiatextielstukken, die verschillende ethische vraagstukken rond kennis en zeggenschap aan de orde stellen.

MUSEUM ONDER DE AANDACHT

MusAfrica museum Namen

Vanaf 30 mei 2026 ontdekt u *Heilige lichamen van Congo*: de herontdekte ziel van de maskers uit de Democratische Republiek Congo, een uitzonderlijke tentoonstelling gewijd aan de grote rituele kostuums van de Kuba-, Pende-, Songye-, Luba-volkeren en andere culturen uit Centraal-Afrika.

Decennialang toonden westerse musea slechts een deel van deze werken: hun gebeeldhouwde gezichten. Maar een Congolees masker is veel meer dan een houten object. Het is een levend lichaam, samengesteld uit raffia, veren, huiden, textiel, geluid, dans en beweging. Een bezielde aanwezigheid.

Met deze tentoonstelling willen wij deze fascinerende werken opnieuw hun adem, diepte en kracht teruggeven, door volledige ensembles te tonen die hun volume, betekenis en menselijkheid opnieuw zichtbaar maken.

Deze tentoonstelling was niet mogelijk geweest zonder de vrijgevigheid van verzamelaar Patric Claes, die wij van harte bedanken voor het bruikleen van deze opmerkelijke collectie.

Wij kijken er enorm naar uit om u te verwelkomen en samen deze meeslepende, ontroerende en bijzondere ervaring te beleven ❤️

📍 MusAfrica Namur

Rue du Premier Lanciers 3b — 5000 Namen

📅 Van 30 mei tot 26 september 2026

🕒 woensdag tot zaterdag, van 10u tot 17u

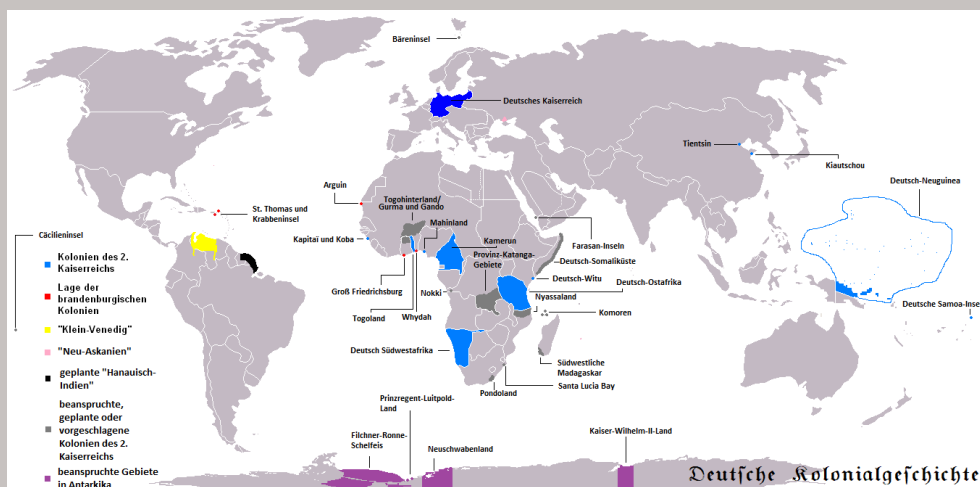
WEBSELS

De Duitse koloniën

Duitsland heeft slechts een korte periode met koloniën gekend van 1884-1914. Kanselier Bismarck zwichtte in 1884 onder druk van de Kolonialefieber waardoor verschillende gebieden onder “bescherming” van het Duitse Rijk werden gebracht. Op deze manier werden Togo, Wituland (in het huidige Kenia), Duits Zuid-West Afrika (het huidige Namibië), Duits Oost Afrika (het huidige Tanzania, Burundi en Rwanda), Keizer-Wilhelms-Land (een deel van het huidige Nieuw-Guinea) en de Bismarck Archipel tot Deutsche Schutzgebiete verklaard.

Na de oorlog werden alle Duitse koloniën mandaatgebieden van de Volkenbond. De zeggenschap over deze gebieden werd in het Verdrag van Versailles verdeeld over Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Portugal, Japan, Australië en Nieuw Zeeland.

De Goethe Universiteit in Frankfurt aan de Main heeft meer dan 1200 boeken uit de koloniale verleden van Duitsland gedigitaliseerd. Veel boeken handelen over geologie en plantengroei, bodemschatten en landbouwproducten. Een aantal boeken gaan over volkenkunde of specifieke volken. Een grote selectie vindt u op de volgende pagina's.

W E B S E L S

Die Grenzgebiete Kameruns im Süden und Osten:
hauptsächlich auf Grund der Ergebnisse der
Grenzexpeditionen

[KLIK HIER](#)

Die mikronesischen Colonien aus ethnologischen
Gesichtspunkten / von Adolf Bastian

[KLIK HIER](#)

Die Samoa-Inseln: Entwurf einer Monographie mit
besonderer Berücksichtigung Deutsch-Samoas / von Dr.
Augustin Krämer

[KLIK HIER](#)

Ergebnisse der Südsee-Expedition 1908 - 1910 / Deutsche
Forschungsgemeinschaft

[KLIK HIER](#)

Ergebnisse der Südsee-Expedition 1908 - 1910 / Deutsche
Forschungsgemeinschaft

2, Ethnographie : B, Mikronesien: Band 4, Kusae : 2.
Halbband (1920) Geistige Kultur

[KLIK HIER](#)

Ethnographische Beiträge zur Kenntnis der Karolinischen
Inselgruppe und Nachbarschaft / von Johann Stanislaus
Kubary

[KLIK HIER](#)

Ethnographische Beiträge zur Kenntnis der Karolinischen
Inselgruppe und Nachbarschaft / von Johann Stanislaus
Kubary

I (1885) Die socialen Einrichtungen der Pelauer

[KLIK HIER](#)

Die Ewe-Stämme : Material zur Kunde des Ewe-Volkes in
Deutsch-Togo / von Jakob Spieth

[KLIK HIER](#)

Forschungen auf den Salomo-Inseln und dem Bismarck-
Archipel / mit Unterstützung der Baessler Stiftung hrsg. im
Auftrage der General Verwaltung der Königlichen Museen
zu Berlin von Dr. Richard Thurnwald 3 (1912) Volk, Staat
und Wirtschaft

[KLIK HIER](#)

W E B S E L S

Handwerk und Industrie in Ostafrika: kulturgeschichtliche Betrachtungen / von Dr. Franz Stuhlmann

Heidnische Gebräuche der Evhe-Neger / von C. Spieß

[KLIK HIER](#)

Im Banne des Geisterglaubens: Züge des animistischen Heidentums bei den Wasu in Deutsch-Ostafrika / von J. J. Dannholz

[KLIK HIER](#)

Teil 3 (1919) Beiträge zur Völkerkunde des Ost-Mbamlandes / unter Mitarb. von Theodor Mollison ... von Franz und Marie Pauline Thorbecke

[KLIK HIER](#)

Die Karolinen-Insel Jap: ein Beitrag zur Kenntnis von Land und Leuten in unseren deutschen Südsee-Kolonien / von P. Salesiu

[KLIK HIER](#)

Die Küsten- und Bergvölker der Gazellehalbinsel: ein Beitrag zur Völkerkunde von Neuguinea unter bes. Hervorhebung rechtlicher und sozialer Einrichtungen / von Friedrich Burger

[KLIK HIER](#)

Die Küstenbewohner der Gazellehalbinsel (Neupommern, deutsche Südsee), ihre Sitten und Gebräuche / von A. Kleintitschen

[KLIK HIER](#)

Die Marshall-Inseln in Erd- und Völkerkunde, Handel und Misson: mit einem Anh.: Gilbert-Inseln / von Carl Hager

[KLIK HIER](#)

Die Masai: ethnographische Monographie eines afrikanischen Semitenvolkes

[KLIK HIER](#)

Die Religion der Eweer in Süd-Togo / von J. Spieth

[KLIK HIER](#)

Die Religion der Küstenstämme in Kamerun: nach Berichten der Missionare Keller, Schuler, Spellenberg, Schürle und Dinkelacker / dargestellt von Paul Wurm

[KLIK HIER](#)

VIDEO

[Sharing the heritage of Dani art. by Christopher Buckley](#)

lezing van 27 minuten over Dani art gehouden op de TAF 2024

The late Dr O.W. Hampton, known to all as 'Bud', was a retired geologist from Colorado. In the early 1980s he visited the Baliem Valley in Papua, which at that time was just becoming more accessible to visitors. Over the following decade he documented most of the pre-contact material culture of the Valley, including some of the last stone tools to be manufactured and used in daily life anywhere on our planet. He gained the trust of the 'big men' who ruled the Valley, and investigated the mysteries of the men's houses, sacred stones, war rituals, and assembled a unique collection of artifacts. This talk describes his work and shares images of these fascinating objects.

[Les trésors médiévaux du Mandé: Terres cuites Djenné-Jéno, statuaire en bois Soninke et statuai...](#)

Une conférence donnée par Bernard de Grunne dans le cadre d'ArtConnoisseurs, le cycle de conférences données simultanément à la foire d'art Cultures - The World Arts Fairs.

45 minuten

<https://www.mediathek.at/atom/018AA1C5-2A8-01A70-00000484-0189A3E5>

Het maken van een armband in verloren was methode in Soedan.

21 minuten uit 1963. Duits gesproken

BOEKEN

Das Vermächtnis Amazoniens. Kunst und Archäologie.

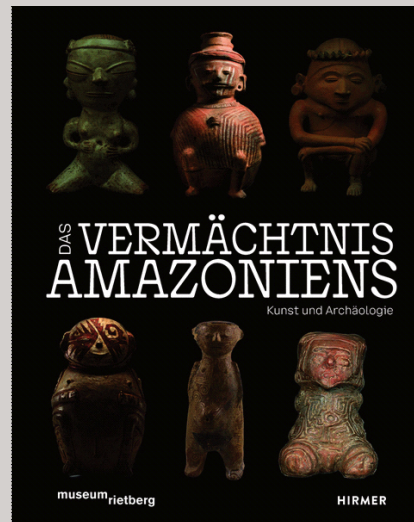
Hg. Cristiana Barreto.

Museum Rietberg Zürich

2026. 24 x 30 cm, 160 S., 100

Abb. € 40,00

[KLIK HIER](#)

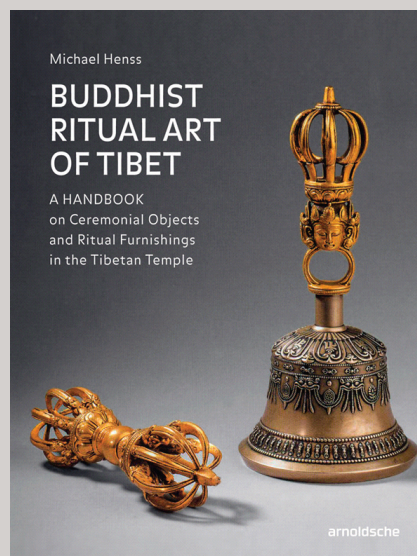
Buddhist Ritual Art of Tibet. Ein Handbuch zu zeremoniellen Gegenständen und rituellen Einrichtungen im tibetischen Tempel.

Von Michael Henss. Stuttgart

2019. 23 x 30 cm, 480 S., 400

Abb., geb. € 78,00

[KLIK HIER](#)

Intimate Conversations - African miniatures

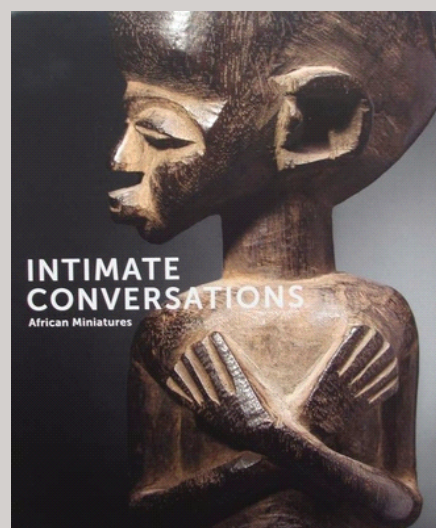
~~€ 65.00~~ € 29.00

333 pages Color photos

Hard cover 31 x 26 cm

2,610 kg English

[KLIK HIER](#)

BOEKEN

Het boek “ZOUT KAN ZICHZELF NIET PROEVEN” van Ulrike Weinhold over het leven en de verzameling van Ineke Eisenburger werd op 14 mei jongstleden gepresenteerd.

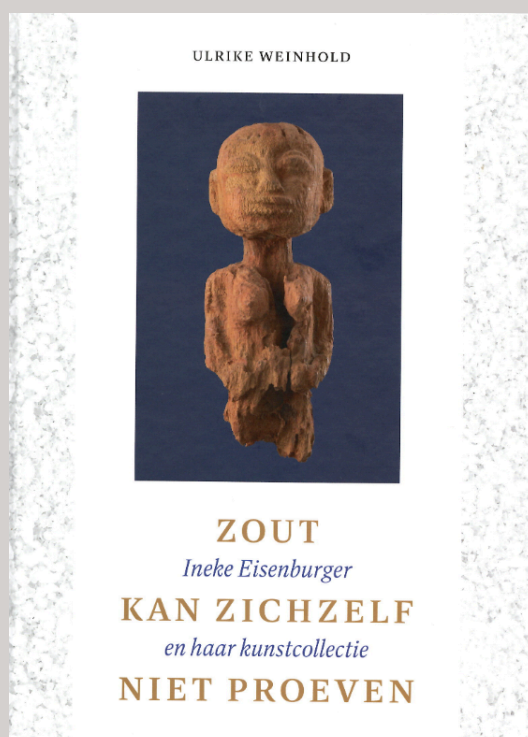
Ineke Eisenburger was meer dan 46 jaar verbonden aan Afrika Museum Berg en Dal. Van 1989 tot 2008 was zij directeur van het museum. Zij heeft grote invloed gehad op het bekend geraken van het museum in binnen- en buitenland.

Het boek geeft een uitgebreide beschrijving van het leven van Ineke Eisenburger en daarmee ook de ontstaansgeschiedenis van het Afrika Museum.

Bij elk object uit de uitgebreide collectie van Ineke wordt de culturele achtergrond beschreven waardoor het boek veel meer is geworden dan een boek met foto's.

Het boek is verkrijgbaar bij enkele boekwinkels (ISBN 978 90 9041 913 8).

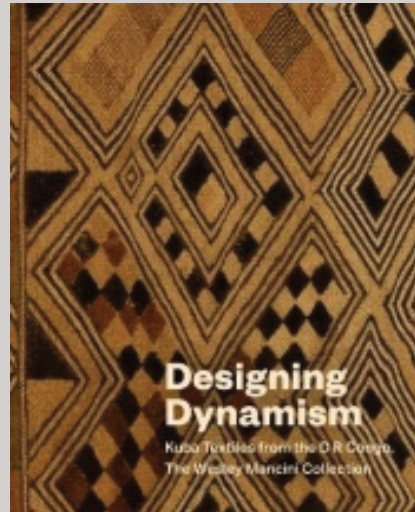
En te bestellen bij: Ulrike Weinhold,
email ulrike@gmail.com, €32,- inclusief verzendkosten.

BOEKEN

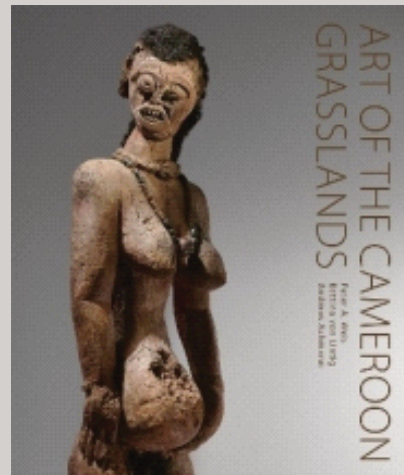
DESIGNING DYNAMISM.
Kuba Textiles from the D R Congo, The Wesley Mancini Collection. Vanessa Drake Moraga. London 2026. 24 x 28 cm. 96 S. mit farb. Abb., gebunden. €38.00

[KLIK HIER](#)

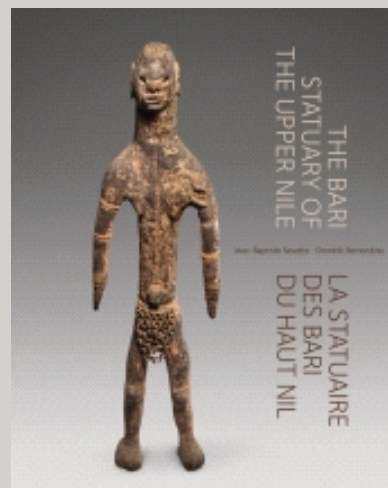
ART OF THE CAMEROON GRASSLANDS. By Peter A. Weis, Bettina von Lintig & Andreas Achmann. Milan 2024. 24,6 x 29,3 cm. 400 S. mit 281 farb., meist ganzseit. Abb. & 60 teils farb. Textabb., Bibliographie, Leinen. €100.00

[KLIK HIER](#)

THE BARI STATUARY OF THE UPPER NILE.
Dominik Remondino & Jean-Baptiste Sevette. Milan 2021. 22 x 28 cm. 124 S. mit 100 farb., teils ganzseit. Abb., gebunden - Text in engl. & franz. Sprache. € 39.90

[KLIK HIER](#)

Footprints is de nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur en wordt zes keer per jaar aan de leden verzonden.

Voor €55,00 per jaar bent U lid en ontvangt U ook ons kwartaalblad.

Uitschrijven van deze nieuwsbrief kan door het sturen van een mail naar:

tribalekunstencultuur@gmail.com

